

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 21 5 ● 2022

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

Het platform Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF) is een samenwerkingsverband van vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met natuuronderzoek in Noord-Holland. De POFF wordt gefaciliteerd door de Stichting Landschap Noord-Holland. Ook vrijwilligersorganisaties die vooral gericht zijn op natuurbeheer worden ondersteund door Landschap Noord-Holland.

Doel van de POFF is het stimuleren van natuuronderzoek in Noord-Holland en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende organisaties. Om deze doelen te bereiken geeft de POFF het blad *tussen Duin & Dijk* uit en is er één keer in de twee jaar de Noord-Hollandse Natuurdag. Nieuwe initiatieven van de aangesloten clubs zijn welkom.

Onderstaande organisaties zijn aangesloten bij de POFF en nieuwe vrijwilligersorganisaties kunnen zich melden bij de coördinator.

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting (vlinders en libellen)

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.

Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland

(bescherming van weidevogels)

Contactpersoon: Nienke Kwikkel,

Tel. 088-0064479, e-mail: n.kwikkel@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS) (zoogdieren)

Contactpersoon: Richard Witte, Frans Halsstraat 9, 1816 CM Alkmaar.

Tel. 06-45554586, e-mail: info@nozozos.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) (vogels)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heereweg 44, 1901 ME Castricum.

Tel. 06-22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron) (vaatplanten)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.

Tel. 023-5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken (weidevogels en planten in het veenweidegebied, beheer door boeren)

p/a: Slenkstraat 70, 1441 MS Purmerend.

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,

Gewest Noord-Holland (KNNV) (alle soortgroepen)

Contactpersoon: Ruud Maarschall,

Tel. 06-53456344, e-mail: maarschall@me.com

Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland,

afdeling Noord-Holland (RAVON) (reptielen, amfibieën, vissen)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/UvA, Postbus 94240,

1090 GE Amsterdam, Tel. 020-5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 17,50.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. administratie *tussen Duin & Dijk*
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064400 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Tom Damm, Antje Ehrenburg, Koosje Lever, Bert Pijls, Nel Ruitenbeek, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Anne Voorbergen, Marco van Wieringen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwartz.

Redactieadres: Frank Visbeen, Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: frank.visbeen@gmail.com

Website: www.tussenduinenindijk.nl

Redactieraad: Klaas Kaag, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, David Tempelman, Mark van Til, Wim Tijssen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Bredewold & Buczynski Art&Design, Haringhuizen.

Druk: SpringerUit Drukwerk, Schoorl.

Oplage: 1200.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Een bijdrage leveren aan *tussen Duin & Dijk*? Graag!

De richtlijnen voor het aanleveren van kopij zijn te vinden op www.tussenduinenindijk.nl.

Heeft u van nummer 4 alleen de banderol ontvangen? Laat het ons s.v.p. weten via info@landschapnoordholland.nl!

Dan sturen we er een na, maar op=op.

Excuus voor het ongemak.

- *Jonge ringslang uit een broeihoop. Foto: Ilco van Woerseem. Achtergrond: Ringslangparadijs langs de Zuidkade op Marken, met zicht op Rozewerf. Foto: Marco van Wieringen.*

Column

Wat naaktslakken ons leren

Het was een regenachtige morgen in augustus toen ik een naaktslak op mijn keukenvloer betraptte. Uiterst langzaam zwenkte zijn koppie heen en weer alsof-ie een weloverwogen keuze wilde maken: zal ik naar links? of toch naar rechts? Ik wachtte het besluit niet af, greep naar vegeer en blik, en bonjourde 'm de tuin in.

Deze kortstondige ontmoeting maakte wel wat los in mij: dat tempo! In gedachten bevond ik mij ineens weer in die kolkende, op drift geraakte zwerm hoofdstedelijke fietsers, die mij dwong mijn snelheid op te schroeven totdat ik uiteindelijk als enige voor een rood stoplicht halt hield en de halve meute letterlijk en figuurlijk over mij heen viel. Dus ja, geef mij maar traagheid. Ik besloot die kalme slakken eens nader te bekijken.

Met verbazing observeerde ik hun eetgedrag. Dat naaktslakken een eenzijdige, hartstochtelijke relatie met de groentetuin hebben, dat wist ik natuurlijk wel. Maar dat ze hondendrollen verorberen was nieuw voor mij. Ze bleken er zelfs niet voor terug te deinzen om dode soortgenoten naar binnen te schuiven. Dát noem ik nog eens opruimen.

Zelf vormen naaktslakken een heerlijke hap voor het egeltje dat in de schemering rond mijn huis scharrelt. En er zijn méér soorten die van hen houden. Eten en gegeten worden, naaktslakken houden zich aan de plaats in het ecosysteem die de natuur hen heeft toebedeeld.

Ik moet u zeggen dat ik inmiddels een zekere sympathie voel voor deze dieren. Ik denk zelfs dat zij ons wat kunnen leren. Het zou de mensheid goed doen om wat vaker de tijd te nemen en onze verhouding tot andere soorten eens grondig te overdenken.

KL

● *Wantsenwasplaat* (*Hygrocybe obrussea*). Foto: Martijn Oud.

- 4 *Wasplatenparadijs in de Kop*
- 7 *Moerasheide*
- 8 *Soepgehalte en gedrag van de wilde eend*
- 12 *Locomotiefjes in Noord-Holland*
- 14 *Meikevers in het menu van de bosuil*
- 16 *Macrofauna in het Heitje van Katham*

● *Ringslang*. Foto: Marco van Wieringen.

- 20 *Slangen op Marken*
- 23 *Aanspoelsel*

● *Heitje van Katham. De Hovensloot met flabontwikkeling, kenmerkend voor voedselrijke wateren.* Foto: B. de Boer.